

УДК 364.4-055.5.7
DOI: 10.24144/2524-0609.2021.49.24-28

Бриндіков Юрій Леонідович
доктор педагогічних наук, професор
завідувач кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки
Хмельницького національного університету, м.Хмельницький, Україна
bryndik@i.ua
<http://orcid.org/0000-0002-5621-2112>

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІВЕКТОРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРУ СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ ЯК СУБ'ЄКТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Анотація. У статті здійснено наголос на тому, що соціально-економічний розвиток України супроводжується низкою суперечностей та труднощів, що передбачає активізацію механізмів соціальної політики задля захисту та підтримки осіб, що опинились у СЖО. Зауважено на комплексній роботі, що стане дієвим інструментом реалізації конституційних прав та свобод громадян України щодо соціального забезпечення. Мета дослідження полягала у висвітленні структурних елементів системи соціальних служб України, зокрема, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді як осередка реалізації соціальної роботи. Інше завдання полягало у тому, щоб довести дійсність полівекторної діяльності Центру, що й було досягнуто шляхом аналізу документів Хмельницького міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Диференційовано соціальне обслуговування як форму соціальної роботи мережі органів соціальної роботи, професійна діяльність яких спрямована на реалізацію державної соціальної політики щодо соціально незахищених груп осіб задля підтримки їх життєдіяльності. Опираючись на практичні дані, ми наголосили на ефективності мультидисциплінарної роботи фахівців соціальної сфери при застосуванні міждисциплінарної форми роботи, що допомагає особам подолати складні життєві обставини. Вказано низку закладів та установ, що складають системи соціальних служб, де виокремлено ЦСССДМ (приклад м. Хмельницький), розкрито усі напрями роботи із зазначенням статистичних даних, що доводять достатньо високий рівень ефективності полівекторної діяльності закладу.

Ключові слова: мультидисциплінарна робота; система соціальних служб; центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; соціальне обслуговування.

Вступ. Україна перебуває на етапі соціально-економічного розвитку, що супроводжується складнощами та суперечностями, потребує шляхів активної соціальної політики задля формування стійкої системи соціального захисту різних верств населення. Пріоритетні завдання на шляху виходу з кризового стану української держави полягають у соціальних реформах, зокрема, ліквідації прірви між реальними та номінальними доходами населення, подоланні надмірного майнового розшарування населення, вдосконаленні механізмів оплати праці, соціального захисту осіб, що опинились у складних життєвих ситуаціях.

Останні потребують комплексу заходів, спрямованих на соціальний захист осіб з метою підтримки їх життєдіяльності, реалізації соціально-економічних прав та свобод, що гарантуються Конституцією України; соціальної підтримки та соціальної допомоги задля подолання або пом'якшення соціальних проблем, що стали на заваді повноцінного життя; соціального обслуговування, що передбачає діяльність органів державної влади, закладів та установ соціального спрямування для здійснення соціальної адаптації / реабілітації осіб через посередництво соціально-економічних, соціально-медичних, соціально-психологічних, соціально-педагогічних та соціально-правових послуг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій вказав на те, що система соціальних послуг в Україні була об'єктом наукових розвідок О. Давидюк, Е. Лібанової, В. Скуратівського, О. Берзаної [1]. Різні аспекти вітчизняної системи соціального захисту, зокрема, системи надання соціальних послуг висвітлено у наукових роботах таких дослідників як К. Батигіна, С. Бандур, О. Власюк, М. Кравченко, А. Грищенко тощо [6].

Метою статті є висвітлення структурних підрозділів системи соціальних служб, окремо центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з метою

їх популяризації як осередків реалізації соціальної роботи задля реабілітації та адаптації осіб, що потрапили у складні життєві обставини. Мета дослідження полягає у з'ясуванні коефіцієнта ефективності Хмельницького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді шляхом висвітлення напрямків діяльності та показників їх забезпечення.

У якості **методу дослідження** було використано аналіз документів, що надав змогу виявити кризові групи осіб, що потребують адресної допомоги, з'ясувати детермінанти їх потрапляння у важкі життєві обставини, здійснити прогноз щодо можливості подолання особами труднощів.

Виклад основного матеріалу. Вітчизняне законодавство (Закони України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю», «Про соціальні послуги») пояснює соціальне обслуговування як роботу, спрямовану на задоволення потреб, що виникають у процесі життєдіяльності людини. Така діяльність забезпечується через посередництво мультидисциплінарної та міждисциплінарної роботи фахівців державних структур, громадських організацій, закладів та установ соціального спрямування, адже комплекс соціальних послуг допомагає особам подолати життєві труднощі, з якими їм довелося зіштовхнутись [3; 4].

Варто зауважити, що соціальне обслуговування являє собою організаційну форму соціальної роботи мережі органів соціальної роботи, професійна діяльність яких спрямована на реалізацію державної соціальної політики щодо забезпечення необхідними потребами окремих осіб або груп осіб задля підтримки їх життєдіяльності [2].

Ми акцентували увагу на тому, що дієвість та ефективність реалізації соціальної роботи (соціального обслуговування) залежить від роботи мультидисциплінарної команди фахівців соціальної сфери, представників закладів та установ, що складають систему соціальних служб [5], де головними клієнтами є діти та молодь (діти-сироти; діти, що позбавлені

батьківського піклування, випускники інтернатних закладів); сім'ї з дітьми, окремі особи, які перебувають у СЖО (інвалідність дітей та батьків, алко / нарко-залежність членів сім'ї, позбавлення волі одного з членів сім'ї, вимушена міграція, існування ризику щодо передачі дітей до закладів для дітей та дітей-сиріт).

До плеяди закладів та установ соціального спрямування входять будинки-інтернати для громадян похилого віку, головне завдання яких полягає у наданні соціально-побутової та соціально-медичної допомоги особам похилого віку та інвалідам, які не можуть самостійно впоратись з життєвими негараздами; професійній реабілітації інвалідів, вектором якої є запровадження реабілітаційних навчальних заходів задля підготовки осіб з обмеженими можливостями до професійної діяльності з врахуванням особливостей стану їх здоров'я, навиків, умінь та побажань; інтернатні заклади для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, головною метою функціонування яких є здійснення соціального захисту, соціальної реабілітації вихованців, сприяння розвитку дітей.

Систему соціальних служб складають дитячі будинки сімейного типу, які формуються при появі бажання подружжя взяти на виховання не менше п'яти дітей-сиріт або дітей, позбавлених батьківського піклування.

Особи, що були звільнені з місць позбавлення волі та потрапили у СЖО, можуть отримати соціальну допомогу у Центрі соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі.

Головним завданням соціальних гуртожитків для дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей-сиріт є підготовка до самостійного життя, забезпечення житлом, надання соціально-психологічних, соціально-педагогічних, соціально-економічних та юридичних послуг різним категорія клієнтів.

Серед закладів соціального спрямування своєю полівекторною діяльністю вирізняються центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (ЦСССДМ), що надають чималий спектр послуг. Фахівцями центрів забезпечується реалізація наступних напрямів соціальної роботи:

- соціальний супровід прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, що опинились у СЖО;
- патронаж молодих осіб, які були ув'язнені або перебувають у закладах пенітенціарної системи задля превенції негативних явищ у їх середовищі;
- допомога особам, що потрапили у важку життєву ситуацію через стихійне лихо, насильство тощо.

Ми опрацювали відповідну документацію Хмельницького міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, яка засвідчила практичну роботу закладу щодо забезпечення вище зазначених напрямків діяльності з різними категоріями клієнтів і з'ясували, що фахівцями Центру здійснювалась інформаційно-просвітницька робота в навчальних закладах міста у формі лекцій, бесід, лекторіїв з елементами тренінгу, відео лекторіїв, профілактичних бесід, круглих столів, презентацій, семінарів з метою попередження негативних явищ у молодіжному середовищі, профілактики насильства в сім'ї, сімейних конфліктів, булінгу. Спеціалістами Центру виконується Комплексна програма реалізації молодіжної політики та розвитку фізичної культури і спорту у м. Хмельницький на 2017-2021 роки, яка передбачає створення сприятливих умов для соціального становлення та розвитку дітей і молоді, формування національної свідомості, здорового способу життя, правової культури, стимулювання молоді до самостійного та усвідомленого вибору життєвої позиції. Таким чином, за 9 місяців 2021 року фахівцями ХМЦСССДМ було проведено чимало інформаційно-просвітницьких заходів, які відображено у таблиці 1.

Таблиця 1.

Інформаційно-просвітницька діяльність Хмельницького міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

№ п/п	Назва заходу	Кількість проведених заходів	Кількість охоплених заходами осіб
1.	Лекція	29	968
2.	Бесіда (дискусія, брифінг)	28	620
3.	Тренінгове заняття	30	742
4.	Нарада (навчання, семінари)	57	1315
5.	Презентація	6	245
6.	Засідання комісії	26	230
7.	Конференція	37	1757
8.	Вебінар	31	896
9.	Форум	1	50
10.	Супервізія (групова)	2	20
11.	Масовий захід	7	1560
12.	Майстер-клас	14	490
13.	Представництво в судових засіданнях	4	40

Фахівцями Центру проводяться індивідуальні та групові консультації, тренінги та бесіди з неповнолітніми, які утримуються у слідчому ізоляторі, відповідно до угоди про співпрацю між ХМЦСССДМ та СІЗО. Проведено роботу з неповнолітніми, що перебувають у слідчому ізоляторі щодо мотивації соціальної поведінки, відповідальності за власне майбутнє, шляхів попередження та подолання конфліктних ситуацій в установі, де вони знаходяться. Проведено 5 онлайн-бесід на базі інформаційної платформи ZOOM на теми «Як роботи правильний вибір», «Як

планувати своє життя», «Як стати автором власного життя», «Права та обов'язки неповнолітніх осіб, що перебувають у виправному закладі». До Всесвітнього дня запобігання самогубствам проведено захід «Суїцид. Бажання померти чи крик по допомогу».

З виправних установ надійшло 15 повідомлень, що інформують про звільнення 15 засуджених, 10 з яких поставлено на облік. Складено акти оцінки потреб, надано послуги консультування та інформування. Триває цикл тренінгових занять (43 зустрічі), направлених на формування соціальної моделі сім'ї

для неповнолітніх, що перебувають на обліку у Центрі реабілітації.

Спеціалістами Центру здійснюється робота з попередження відмов від новонароджених, а саме: за повідомленнями перинатального центру та листами Хмельницького обласного Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проводиться профілактична робота з матерями у міському перинатальному центрі щодо попередження відмов від новонароджених дітей та відмов від обстежень, зокрема, у випадках високого ризику перинатальних та материнських втрат. Проведено роботу з вагітними з метою з'ясування спроможності подальшого повноцінного догляду матерів за новонародженими дітьми, здійснено обстеження умов проживання сімей. Соціальні послуги Центру сприяли зміні рішень на позитивні 3 матерів, які відмовилися від новонароджених дітей та 1 матері, яка відмовилась від дитини.

На виконання Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» працівники закладу спільно з представниками відділу ювенальної превенції ГУНП в Хмельницькій області, спеціалістами Хмельницького міського управління праці та соціального захисту населення, Служби у справах дітей Хмельницької міської ради здійснено 7 комісійних виїздів в сім'ї, де було зафіксовано факти вчинення насильства стосовно неповнолітніх, складено акти оцінки потреб. 5 сімей знаходиться під соціальним супроводом, 2 сім'ям надано послуги соціального консультування та соціальної профілактики. Спеціалістами ХМЦСССДМ проводиться профілактична та соціально-психологічна реабілітаційна робота з особами, які скоювали насильницькі дії. Систематично проводяться профілактично-роз'яснювальні заходи з батьками щодо адміністративної та кримінальної відповідальності за протиправні дії стосовно дітей. Постраждалими від домашнього насильства особам надаються консультації психолога та юрисконсульта Центру. За 9 місяців 2021 року до ХМЦСССДМ надійшло 114 повідомлень з органів поліції, що передбачали проведення психокорекційної роботи фахівцями соціальної сфери з приводу вчинення насильства. Послуги адресовано 67 сім'ям.

Психологами закладу проведено психологічне консультування з 76 сім'ями, де траплялось непорозуміння між батьками та дорослими членами родини з метою покращення психоемоційного стану дітей.

Професіоналами здійснювався соціальний супровід прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу. Проведено чимало заходів, направлених на забезпечення належних умов функціонування прийомних сімей та дитячого будинку сімейного типу. Під супроводом фахівця закладу перебуває 3 прийомні сім'ї та 1 дитячий будинок сімейного типу. Станом на жовтень 2021 року проведено 64 зустрічі, надано 143 соціальні послуги.

Соціальними педагогами та психологами Центру здійснюється робота з сім'ями, що опинились у складних життєвих обставинах, згідно списків Служби у справах дітей Хмельницької міської ради, інформації правоохоронних органів, Хмельницького міського управління праці та соціального захисту населення, навчальних закладів тощо. Станом на 1 липня 2021 року на обліку Центру перебувало 1015 осіб, які опинились у СЖО. Насьогодні під соціальним супроводом знаходиться 71 сім'я, де виховується 93 дитини, знято з соціального супроводу 19 сімей, в яких мінімізовано складні життєві обставини. Сім'ям надано 6401 послугу соціально-педагогічного, соціально-психологічного та інформаційного характеру.

Здійснюючи обстеження сімей з метою пере-

вірки цільового використання державної допомоги при народженні дитини, фахівцями Центру було складено акти перевірки цільового використання державної допомоги при народженні дитини, перевірено наявність у дитини харчування та одягу відповідно до віку та сезону, перевірено наявність засобів гігієни, візків, ліжок тощо. Таким чином, здійснено 340 обстежень, встановлено, що у 323 сім'ях батьки задовольняють потреби дітей та використовують соціальні виплати за призначенням. Згідно акту перевірки рекомендовано припинити виплати державної допомоги при народженні дитини одній сім'ї.

Фахівцями ХМЦСССДМ здійснюється оцінка потреб дитини та її сім'ї з зазначенням факту проживання дитини з матір'ю / батьком для призначення допомоги на дітей одиноким матерям / батькам – надано 42 висновки оцінки потреб дитини.

Відповідно до наказів Міністерства соціальної політики, розпоряджень голови Хмельницької облдержадміністрації, листів Хмельницького обласного Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проводиться профілактика та психологічна допомога внутрішньо переміщеним особам (ВПО), які тимчасово проживають на території Хмельницької області та міста Хмельницький; військовослужбовцям, які проходять курс лікування (реабілітації).

Завдяки спільній роботі спеціалістів ХМЦСССДМ та Центру зайнятості забезпечено психолого-мотиваційну роботу: проведено 4 онлайн-бесіди на основі інформаційної платформи ZOOM на теми «Самопрезентація перед роботодавцем», «Співбесіда з роботодавцем», «Мотивація та постановка цілей у пошуках роботи», «Як правильно побудувати співбесіду для працевлаштування», де було задіяно 103 особи.

Провідними психологами закладу продовжується групова робота взаємодопомоги для товариства молоді з інвалідністю «Перспектива» в онлайн-режимі у Viber-групах та очній формі: проведено 3 онлайн-бесіди з приводу організації дозвілля, пояснення сутності та значення спілкування у міжособистісних стосунках. Проведено 2 тренінги: «Пошук особистих ресурсів для вивільнення від негативних емоцій» та «Згуртованість і контакт в колективі».

Службою «Телефон Довіри 15-50» – структурним підрозділом ХМЦСССДМ, здійснено прийом чималої кількості звернень:

- мовчазних – 167;
- суїцидального характеру (гоміциди) – 61;
- щодо проблем здоров'я – 938;
- щодо зловживання речовинами – 200;
- з приводу сексуальних проблем – 86;
- стосовно проблем у стосунках – 1447;
- щодо проблем адаптації – 285;
- з приводу особистих конфліктів – 285;
- з питань зайнятості, дозвілля, фінансового забезпечення – 102;
- щодо інших проблем – 544.

Психологами та юристами Центру здійснено 57 консультацій з питань алко / нарко-залежності, тютюнопаління, СНІДу; 447 – з міжособистісних проблем; 296 – з проблем внутрішньо-особистісного конфлікту. Надано 4596 інформаційних консультацій, 344 юридичних консультації, 403 консультації, що стосувались питань психоемоційного стану та фізичного здоров'я, 26 – втраги соціальних зв'язків, надано 16 консультацій щодо нагальних проблем учасників АТО / ООС та членів їх сімей.

Фахівцями Центру проведено цикл тренінгів для тренерсько-викладацького складу відділень футболу, гандболу, волейболу та регбі ДЮСШ № 1

м. Хмельницький («Вікові особливості дітей різних вікових категорій»), «Спілкування в системі тренер-спортсмен», «Особливості емоційних реакцій дітей», «Психологічні ігри як допоміжний інструмент тренера в роботі з дітьми»), проведено тренінг «Профілактика емоційного та професійного вигорання» з метою створення умов психологічного розвантаження, інформування про сучасні прийоми стабілізації емоційного стану для різних груп населення. Запроваджено ряд ознайомчих лекцій в рамках співпраці з Хмельницькою обласною організацією Українського товариства глухих на теми «Комунікація з людьми з особливими потребами», «Жестова мова як засіб комунікації з людьми з порушеннями слуху».

Центр популяризує свою діяльність через посередництво засобів масової інформації (МТРК «Місто», «Поділля-центр», «ТВ 7+»), «Перший Подільський», Facebook) з метою інформаційно-просвітницької роботи щодо переліку соціальних послуг та напрямів роботи закладу, які сприяють попередженню потрапляння у важкі життєві обставини або допомагають подолати СЖО. Такий напрямок роботи оптимізує процес взаємодії з різними верствами населення задля з'ясування їх нагальних проблем. Рекламно-інформаційна діяльність реалізується шляхом проведення заходів, акцій, соціальних роликів, розміщення соціальної реклами на біл-бордах та

аудіо-реклами в межах міста, розповсюдження друкованої продукції Центру.

Дослідивши діяльність Хмельницького міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, ми з'ясували дійсність реалізації чималої кількості заходів (індивідуальні та групові консультації, інформаційно-просвітницька робота (лекції, бесіди, тренінги) в навчальних закладах, робота служби «Телефон Довіри 15-50», соціально-профілактичні заходи, психолого-мотиваційна робота), що вказують на полівекторну діяльність закладу.

Спільна робота з закладами та установами соціального спрямування (Хмельницький міський Центр по роботі з дітьми та підлітками за місцем проживання, Хмельницький міськрайонний відділ філії Державної установи «Центр пробації», Хмельницький міський центр зайнятості), відділом ювенальної превенції ГУНП в Хмельницькій області, установами пенітенціарної системи (СІЗО), медичними закладами, органами державної влади вказує на комплексність проблем, що стоять на заваді повноцінного життя різних категорій населення. Такі обставини вимагають залучення мультидисциплінарної команди фахівців, застосування міждисциплінарного підходу у роботі, що сприятиме оптимізації подальшої роботи з різними категоріями громадян щодо подолання складних життєвих обставин.

Список використаної літератури

1. Попок А., Гребя Р. Система соціальних послуг в Україні: структурно-функціональний вимір. *Науковий вісник: Демократичне врядування*. 2016. Вип. 16/17. URL: http://ivivacademy.com/vidavnistvo_1/visnyk16/fail/Popok,Greba.pdf (дата звернення: 13.10.2021).
2. Вступ до соціальної роботи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. Київ: Академвидав, 2005. 304 с.
3. Закон України «Про соціальні послуги», Відомості Верховної Ради України, 2019, № 18, ст. 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> (дата звернення: 14.10.2021).
4. Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», Відомості Верховної Ради України, 2001, № 42, ст. 213. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14#Text> (дата звернення: 14.10.2021).
5. Карпенко О. Г. *Теорія і практика соціальної роботи*: навчальний посібник. Київ: Слово, 2015. 408 с.
6. Дубич К.В. Сучасна система надання соціальних послуг України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2015. № 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=821> (дата звернення: 13.10.2021).

References

1. Popok A., & Hreba R. (2016). Systema sotsialnykh posluhv Ukraini: strukturno-funktsionalnyi vymir [The system of social services in Ukraine: structural and functional dimension]. *Academic papers collection: Democratic Governance*, 16/17. http://ivivacademy.com/vidavnistvo_1/visnyk16/fail/Popok,Greba.pdf [in Ukrainian].
2. Semigina, T., & Mygovych, I. (Eds.). (2005). *Vstup do sotsialnoi roboty: navchalnyi posibnyk dlia studentiv vyshchyykh navchalnykh zakladiv* [Introduction to social work: a textbook for students of higher educational institutions]. Akademvydav. [in Ukrainian].
3. Zakon Ukrainy «Pro sotsialni posluhy». [Law of Ukraine «On Social Services»]. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine, 2019, № 18, Art. 73. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> [in Ukrainian].
4. Zakon Ukrainy «Pro sotsialnu robotu z simiami, ditmy ta moloddu». [Law of Ukraine «On Social Work with Families, Children and Youth»]. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine, 2001, № 42, art. 213. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14#Text> [in Ukrainian].
5. Karpenko, O.H. (2015). *Teoriia i praktyka sotsialnoi roboty* [Theory and practice of social work]. Slovo. [in Ukrainian].
6. Dubych, K.V. (2015). Suchasna systema nadannia sotsialnykh posluh Ukrainy [The modern system of social services in Ukraine]. *Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvytok*, 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=821>. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 15.10.2021 р.

Стаття прийнята до друку 20.10.2021 р.

Bryndikov Yuriy

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Head of the Department of Social Work and Social Pedagogy
Khmelnyskyi National University, Khmelnytskyi, Ukraine

RESEARCH OF POLYVECTOR ACTIVITY OF THE CENTER OF SOCIAL SERVICES FOR THE FAMILY, CHILDREN AND YOUTH AS A SUBJECT OF SOCIAL WORK

Abstract. The socio-economic development of Ukraine is accompanied by a number of contradictions and difficulties, involving the displays of social policy mechanisms to protect and support people in difficult life circumstances. The complex work is to become an effective tool for the implementation of constitutional rights and freedoms of citizens of Ukraine in terms of social security. The purpose of the study – to highlight the structural

elements of the system of social services of Ukraine, in particular, the centers of social services for families, children and youth as a center for social work implementation. Another task – to prove the validity of the Center’s multi-vector activities by analyzing the documents of the Khmelnytskyi City Center for Social Services for Families, Children and Youth. Social services are differentiated as a form of social work of the network of social work bodies, whose professional activity is aimed at implementing the state social policy for socially vulnerable groups of people to support their livelihoods. Based on practical data, we emphasized the effectiveness of multidisciplinary work of social workers in the application of an interdisciplinary form of work, helping individuals to overcome difficult life circumstances. A number of institutions (Khmelnytskyi City Center for Work with Children and Adolescents at the place of residence, Khmelnytskyi City District Department of the State Institution «Probation Center», Khmelnytskyi City Employment Center, Juvenile Prevention Department of the Headquarters of the National Police of Khmelnytskyi region, Remand Prison, the Service for Children of the Khmelnytskyi City Council) have been characterised, which make up the system of social services, the Center for Social Services for Families, Children and Youth including (example of Khmelnytskyi). The areas of work (individual and group counseling, informational and educational work in educational institutions, social and preventive work with different categories of clients, psychological and motivational work, social support, advertising and information activities in the social sphere) have been disclosed proving the sufficiently high level of efficiency of institution polyvector activity.

Key words: multidisciplinary work; social services system; center of social services for families, children and youth; social services provision.